

NATURA, PRIETENA MEA

prof. Pintilie Nicoleta
Grădinița cu PN „Prichindel”
Negrești- jud. Vaslui

MOTTO:

„Învățați-i pe copiii voștri ce i-am învățat pe ai noștri: că Pământul este mama noastră. Tot ce i se întâmplă Pământului, va ajunge să li se întâmple și copiilor acestui Pământ. Nu Pământul aparține omului, ci omul aparține Pământului. Omul este firul care țese drama vieții și ceea ce-i face Pământului își face lui însuși.”

SIEUX SEATTLE

De când există omul pe Pământ, natura l-a ocrotit, fiindu-i prietenă. Ea l-a protejat, respectându-și legile, nestingherită. Dacă ne gândim că prietenia este legătura care-i unește pe oameni, afecțiunea dintre ei, atunci înțelegem că și omul trebuie să manifeste respect și dragoste pentru natură, ca lume ce constituie realitatea înconjurătoare cu tot ce este însuflețit și neînsuflețit.

Datorită intervenției nechibzuite a omului, natura, planeta întregă este astăzi în mare pericol. De aceea, trebuie ocrotită cu grijă, omul, manifestând înțelegere pentru ființele și neființele ce compun lumea înconjurătoare. Și pentru a înțelege mai bine aceasta, trebuie să știm că *ECOLOGIA* îl sfătuiește ce este și ce nu este bine să facă în relația lui cu natura, într-un cuvânt, îl învață pe om cum să ocrotească natura, să nu contribuie la distrugerea ei, ci la refacerea naturii, menținând curățenia, îngrijind frumusețile, oriunde s-ar afla.

Problemele legate de mediu trebuie studiate de la cele mai fragede vârste și acest lucru poate fi realizat cu o mare eficiență în cadrul unităților de învățământ. Este foarte adevărat faptul că nu trebuie să uităm de educația celor „7 ani de acasă”, prin care unui copil i se pot transmite cele mai elementare norme de comportament care să constituie fundamentul acțiunilor unui cetățean preocupat de mediul în care trăiește. Dar pentru că nu toți părinții pot realiza acest lucru, fie din neștiință, din ignoranță sau poate numai din lipsă de timp, activitățile ce se desfășoară prin intermediul unităților școlare au o foarte mare importanță. Pe de o parte, în mod teoretic, unitățile școlare reprezintă un veritabil mijloc de acțiune în formarea generațiilor viitoare, adresându-se unui segment larg al opiniei publice (copiii școlarizați și, prin intermediul acestora, părinții lor), iar pe de altă parte, în mod practic, procesele instructiv-educative fiind dependente de calitatea profesorilor, educatoarelor / învățătorilor, dar și de cea a preșcolarilor/elevilor, grădinița/ școala are un rol hotărâtor în crearea unei societăți care să nu fie indiferentă față de mediul său, societate ce ar putea deveni distructivă și autodistructivă.

Educația ecologică a preșcolarilor/școlarelor mici este foarte importantă pentru: dezvoltarea sentimentelor de afecțiune față de tot ceea ce îl înconjoară, corectarea atitudinilor comportamentale sau chiar suplinirea părinților în formarea comportamentelor copiilor, transmiterea unor noi cunoștințe și lămurirea/corectarea informațiilor pe care le au din familie, prin intermediul televizorului sau din basme, formarea unor viitoare personalități. Constituie o formă de educație non-disciplinară ce folosește abordări interdisciplinare centrate pe mediu și problemele acestuia. Procesele de învățământ ce se înscriu în sfera educației ecologice presupun mai multe niveluri de acțiune: cognitiv/ al cunoștințelor, afectiv/ al sentimentelor, atitudinilor, comportamental/ al priceperilor și deprinderilor, participativ/ al experienței de acțiune civică.

Educația ecologică a preșcolarilor/școlarelor mici se realizează mai ales la nivel afectiv, îndeosebi prin accentuarea aspectelor ce țin de legăturile emoționale, cunoașterea elementelor

de mediu fiind necesar să înceapă de la cele mai fragede vârste. Astfel, la copil se conturează sentimente care se vor manifesta prin atitudini ce dovedesc atenția acordată de acesta mediului. La această vârstă, educația ecologică se realizează mai ales prin accentuarea sentimentelor și atitudinilor, deoarece preșcolarul este mai sensibil și se află la începutul acumulărilor sale teoretice referitoare la aspectele legate de elementele structurale și funcționare ale mediului.

Puterea exemplului este foarte importantă. Deoarece copiii imită ceea ce văd, adulții din jurul lor trebuie să-și controleze comportamentul în permanență. De aceea trebuie să dovedim copiilor că nu ne este indiferent nimic din ceea ce se petrece în jurul nostru. Totodată, copiii sunt dornici să participe la acțiuni de amenajare a locului în care trăiesc. Așadar, ei se vor implica cu plăcere în activități de îngrijire a plantelor și animalelor, dar trebuie să fie la fel de entuziasmați și de participarea la acțiuni de curățenie a locului / camerei lor de joacă. În acest caz intervine puterea cuvântului și, renunțând la directive, observații critice sau chiar amenințări, cu ajutorul încurajărilor și al implicării efective a cadrelor didactice, copiii își pot forma comportamente ce dovedesc dorința de a nu deteriora locul în care se află.

Cadrelor didactice constituie o cheie importantă pentru aplicarea cu succes a unui curriculum de educație ecologică, ca și în cazul oricărei alte programe de învățământ. Problemele mediului nu vor putea fi rezolvate decât de persoanele care vor fi capabile să facă judecățile de valoare, astfel încât să se depășească limitele înguste ale intereselor umane. Astfel de persoane nu vor fi foarte multe, decât prin aplicarea unor programe de educație ecologică ferme, coerente și generalizate, adaptate nivelurilor de vârstă cărora le sunt adresate, precum și diferitelor grade de pregătire.

Cu toții știm că poluarea planetei se agravează pe zi ce trece și se pare că populația nu acordă interes acestui proces nociv. Ocrotirea planetei este o problemă mondială și, tocmai de aceea, fiecare om, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie să-și asume această responsabilitate. Starea de sănătate nu poate fi menținută respirând aer poluat, consumând alimente și apă contaminată sau locuind într-un mediu murdar. Cu toții vom spune: da, dar omul creează multe lucruri folositoare care îl ajută în viață. Este adevărat; dar tot el produce și deșeurile care, fără o tratare corespunzătoare, duc la poluarea mediului, deci la distrugerea lui. Poluarea distruge tot ce întâlnește în cale, iar gunoiul este problema noastră, a tuturor oamenilor de pe planeta Pământ.

Pământul are o zi specială, este ca o zi de naștere. Ziua Pământului este sărbătorită în fiecare an pe 22 aprilie, pentru a ne aminti de el. Este un eveniment simbol al responsabilității civice în protecția mediului. În 1990, evenimentul devine internațional, fiind sărbătorit de peste 200 milioane de oameni din 141 țări, printre acesta fiind și țara noastră. Această zi a devenit un eveniment educativ și informativ, pentru a atrage atenția asupra problemelor de mediu ale Terrei: poluarea aerului, apelor și a solurilor, distrugerea ecosistemelor, dispariția a mii de specii de plante și animale și epuizarea resurselor naturale.

Astfel, trebuie să fim parte din istoria Zilei Pământului, să descoperim surse de energie despre care nici nu știam că există, să participăm în a construi o lume sănătoasă, curată și diversă pentru generațiile ce vor urma, pentru a ne aminti că în frumusețea viețuitoarelor se oglindește frumusețea naturii, că un cerb este frumos când pădurea este falnică, să ocrotim pădurile, pentru că dacă vor dispărea ele (pădurile), nimeni nu se va mai îmbăta de aroma florilor, de foșnetul ierbii presărate de pașii puilor de cerb și de murmurul izvoarelor, să încercăm a crea pe pământ un colț de Paradis.

Dragostea pentru viu, pentru natură este o componentă educațională care are consecințe asupra întregului comportament uman. Promovarea educației ecologice a devenit o problemă foarte importantă pentru societățile moderne, societăți tehnologizate. Pentru a crea o atitudine ecologică, este nevoie de o motivație profundă, de interes și de decență. Una dintre cele mai mari șanse de a construi o conștiință ecologică este implicarea la maximum a învățământului în

promovarea problemelor de mediu. Natura, studiată cu dragoste, cu pasiune, poate deveni centrul de interes al tuturor disciplinelor de învățământ, precum și al multora dintre activitățile extracurriculare. Formarea conștiinței ecologice devine o cerință importantă pentru orice demers educativ școlar și extrașcolar. Educația ecologică se face începând cu primii ani de viață, în familie, în grădiniță, și, apoi, la școală.

În cadrul proiectelor de ecologizare și a programelor de instrucție și educație din școli este important să se țină seama de faptul că educația ecologică nu este numai o cerință care să facă față problemelor ridicate în prezent, ci, mai ales, una pentru rezolvarea problemelor viitoare, dacă se ia în considerare ideea că dezvoltarea durabilă este acea dezvoltare care corespunde necesităților prezentului, fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

În concluzie putem spune că educația ecologică își propune ca obiective identificarea calităților mediului nepoluat ca premisă a unei vieți sănătoase, conștientizarea interdependenței dintre calitatea mediului și calitatea vieții, dezvoltarea unui comportament individual și social ecologic sănătos, implicarea responsabilă în acțiuni de protecție a mediului.

Pentru ca pașii noștri să mai poată atinge covorul fraged al ierbii, pentru ca florile să mai smălțuiască pajiștile cu mătăsurile lor multicolore, pentru ca brazii, asemenea unor făclii, să ardă cu flacăra verde, pentru ca pruncii noștri să știe gustul apelor de izvor și să admire, în voie, păsările înălțându-se grandioase spre cerul senin, avem datoria sfântă să ocrotim acest pământ, casa noastră, a tuturor!

Bibliografie:

Isabelle Bourdial - „*Viața și ecologia*”, Editura RAO, București, 2002;

C. Sima - „*Ecologie și protecția mediului înconjurător*”, Editura Independența Economică, Pitești, 2000.